

DIRECTOR:

Dr. AUGUSTIN POPA

REDACTIA ȘI ADMINISTRATIA
BLAJ — JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

Un și garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
:: :: Invoială :: ::

REDACTOR:

Prof. DUMITRU NEDA

ABONAMENTUL

Pe un an 200 Lei

Pe 6 luni 100 Lei

Pentru străinătate 400 Lei

Acesta este prețul de vânzare

Acesta este prețul de vânzare

Unitatea

Foaie bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Tu ești Petru...

— Note pe marginea noii enciclice papale —

In fața noului Ierusalim, porțile iadului se ridică fioroase, amenințătoare. Ura lor nu doar-mă și răutatea lor nu scade. Cu furia disperării, iubesc necontenit stânca lui Petru. Mai ales în vremuri turburate. Cum sunt zilele noastre.

Urgia roșie dela miazănoapte e opera lor. Ca și clocotul din China și depărtatul rădărit. În Mexico abia începe a se potoli pustiitoarea lor salvată și alte focuri sinistre se aprind în Spania. Mai mult: în Italia însăși, în chiar înima catolicismului, și-au desfășurat, sfidătoare, războierile de luptă. Valuri crâncene de „câmeși negre”, disimulate până acum sub masca apariției credinței, ascunse în chiar umbra crucii, se războiesc împotriva cetății lui Hristos.

In fața puvoalului, „moșneagul alb”, care ține în mână chieile împărăției cerurilor, se cămărește de sfântă durere. E senin totuși și liniștit. Pacea pe care nu lumea i-a dat-o, nu i-o poate lua lumea. Și chiar în durerile sale, câtă mângâiere: „După mulțimea durerilor mele în viața mea, mângâierile tale au veselit sufletul meu”. (Ps. 93, 19). Căci iată, dela margini până la margini, toți fiii lui simț cu el durerea: Toți plâng și se roagă împreună. Mai ales organizațiile entuziaste ale „Acțiunii catolice”, împotriva cărora dă lupta fascismul în Italia.

Evocând acest grandios tablou, noua enciclică papală, ridicată drept zid de apărare nebiruit în fața asalturilor fasciste, aruncă în fața dușmanului toată nedreptatea și toată uriciunea războiului pornit. Toate hulele, blasfemiile, violențele, când la bădă și sânge, cari s-au revărsat împotriva celor mai buni fii ai Italiei, sub pretexte înșinoase. Fiindcă tot ce s-a ridicat ca acuză împotriva organizațiilor catolice prigonite, se procedește, punct de punct, minciună sfruntată. Căci toate acele organizațiuni n-au făcut politică. Decât doar una: a mântuirii sufletelor, a întăririi în credință.

Iar de acestea nimeni nu are dreptul să se atingă. Peste suflete, peste educația tinerimii, mai mare e acela, care a zis: „Lăsați copiii să vină la mine...” El nu îngăduie să fie monopoliștii tinerimea pentru un partid și un regim, pentru o ideologie care nu e alta decât o adevărată „stato-latrie păgândă”. La o parte masca jăfarniciei! Acei cari învață copiii la ură, la violență și ireverență, nu sunt ai lui Hristos. Acei cari ridică pe eredincioși împotriva Părintelui lor, și nu-și mai așezeze cu cinism „respectul nestrămutat față de religionea catolică și Capul ei suprem”.

Așa curg cuvintele adevărului din hrisovul papal: limpezi, hotărâte, necruțătoare. In fața lor săpare fumul minciunii și jăfarniciei, pe cari se mălță porțile iadului. Lovite în temelii, ele se cămăresc nărui. Inconjurat de dragostea nesfârșitelor armate de credincioși, învăluit în imense coruri de rugă din toate marginile pământului și războiesc pe stânca dreptății, pe Hristos care este cu el în veac, Papa așteaptă senin și încrezător sfârșitul încredării. — Noi, împreună cu el!

Pe panta pierzării

— Bugetul a fost votat — Situația excepțională creată cultelor — Nedreptățirea bisericii noastre — Întăiele constatări și observări —

(*) Zărea se întunecă pe zi ce trece. În toată lumea și în deosebi la noi. Furtuna se apropie pustiitoare și noi nu ridicăm ziduri de apărare. Dimpotrivă: cu mână criminală doborâm și ultimii păreși șovăitori ce ne-au mai rămas.

In fața puvoalului ce amenință întreaga noastră așezare socială și de stat, preoțimea a stat zăgaz neclintit. Cuvântul ei a fost mai tare, până acum, decât șoaptele sinistre ale mizeriei și ale dușmanilor. Acum, când primejdia e mai mare, statul însuși, cu o miopie uluitoare, ține să o scoată din luptă, ori cel puțin să-i slăbească puterea de muncă și de rezistență.

S'a săvârșit, anume, nelegiuirea de care ne-am temut și pe care am semnalat-o în numărul trecut. Bugetul rectificat de d. Argetoianu a fost votat de către Adunarea Deputaților așa cum a fost prezentat, adică reducând salariile clerului față de trecut cu 12% pentru ortodocși, cu 21% pentru uniști și 23% la minoritari, urmând să se aplice sumelor astfel scăzute încă o anumită curbă de sacrificiu. Cel puțin așa relasă din gazete, pe informațiile cărora clădim, în lipsa unor date autentice și amănunțite.

Votul parlamentului, care a consfințit această propunere a guvernului, este de o importanță deosebită tragică și, fără îndoială, va avea urmări astăzi încă nebănuite.

Mai întâi, că preoțimea, ale cărei venituri parohiale s-au micșorat până la ridicol ori au dispărut cu totul, pe măsura înrăutățirii vremilor, va primi de-acum și dela stat un ajutor absolut derizoriu. Suficient totuși pentru credincioșii, supuși unui dumping crescând de idei subversive, să-i învidieze situația de lefegiu, denegându-i și pe mai departe orice concurs material. — Ce va urma din această degradare oficială a preotului, e lesne de ghicit.

Mai rea și mai primejdioasă decât acest regim inuman al infometării fizice, ni-se pare totuși nedreptatea principială, care a trecut de-acum în lege. Una, că se creiază tipuri de salarii diferite după confesiune! O monstruositate și din punct de vedere constituțional și din cel al dreptății simple. E sigur, că o astfel de absurditate patentă nu va putea dăinui. Va avea însă darul blestemat de-a provoca tulburări și neajunsuri, cari țării nu-i vor face nici cel mai mic bine. Dimpotrivă.

Alta, și mai îngrijorătoare: creiază clerului tuturor cultelor un regim excepțional, de umilire și mizerie. În tot bugetul țării, anume, nu este o singură tagmă de slujbași, nu este

un singur funcționar, al cărui salariu să fi fost redus după alte norme, decât cele stabilite în curba generală de sacrificiu aplicată tuturor, cu aceeași măsură. Preoțimea singură a fost scoasă de sub tratamentul comun și lovită de douăori.

Privită sub acest aspect, situația creată de către cărmuitorii țării are o semnificație de gravitate excepțională. Ea nu se poate imagina decât în supoziția că, în gândul și convingerea celor de sus, preoțimea este cea mai neînsemnată și mai puțin folosită tagmă de muncitori în ogrorul public. Ea poate fi, deci, sacrificată, înaintea tuturor și mai mult decât toate.

De sigur, cei în cauză vor ridica proteste unanime, (de natură... electorală în primul rând), împotriva felului cum talmăcim noi gestul lor nevinovat și patriotic. Au și făcut-o, în Cameră. S'au rostit discursuri frumoase, cari au pus rostul preoțimii, pentru trecut și viitor, în lumină adevărată. Și adunarea a aplaudat cu însuflețire. Mai mult: a recunoscut, prin chiar glasul ministrului de finanțe, că situația ce se creiază preoțimii este evident nedreaptă și că ea va trebui îndreptată... de îndatăce situația financiară va permite. Adecă la sf. Așteaptă. Și pe cale de „credit extraordinar”, adică: de va voi ministrul de finanțe. Ceeace majoritatea a aplaudat deasemenea.

Totuși a sancționat cu votul său nedreptatea vădită, mărturisită și recunoscută. Din pur „patriotism”. Fiindcă ministrul de finanțe a declarat, că „nu se poate altfel”. Oare de ce? Asta noi n'o mai știm. După capul nostru, anume, ori trebuia să se facă o nouă reducere a tuturor salariilor, ori să se treacă și cele 127 milioane buclușe la miliardele de deficit cu cari se va încheia bugetul. Altă soluție dreaptă nu există. Nedreptate însă nu era lertat să se facă la nici un caz.

Dacă totuși s'a făcut, ea nu poate avea altă explicație decât cea dată de noi. În sprinjalul căreia mai vine și o întâmplare, cu tâlc destul de limpede. Când se discuta această problemă în fața comisiunii bugetare a Camerei, d. ministru de finanțe a făcut anumite declarații foarte puțin măgulitoare la adresa bisericii ortodoxe. Pe celelalte nu le cunoaște — ar fi spus, după gazete — dar despre cea ortodoxă știe că este un cuib de leni și imoralitate, căreia îi preferă baptismul; ș. a. m. de felul acesta. Toate acestea au fost, evident, păreri personale ale dlui Argetoianu, care este ministru de finanțe și membru marcant al lojei francmasonice. Situația creată în cifre bisericești corespunde de minune acestor păreri.

cuvloase. Și Camera le-a dat vot patriotic de aprobare.

Nu se producea poate această situație tristă, dacă biserica ortodoxă, prin conducătorii și reprezentanții ei, ar fi avut dintru început altă atitudine: *front comun al tuturor împotriva planului păgubitor pentru toți*. Ea însă n'a înțeles situația. A pus în primul plan iarăși doleanțele cunoscute: „inegalitatea de tratament după numărul credincioșilor” și par'că avea un fel de satisfacție că din harța cea mare noi uniții am ieșit mai nedreptățiți decât frații dreptmăritori. Un nou prilej de despărțire, de care tovarășii cu * ai dlui ministru de finanțe numai bucura se pot.

Ea însă va plânge această satisfacție puțin creștinească. Șarja dlui Argetoianu a fost doar un trăsnet din senin. Să ferească Dumnezeu de furtuna ce va urma. Ea poate fi fatală. Și ortodoxiei și neamului însuș. — Quod Deus avertat!

Hecatombele roșii. Intr'o carte de curând apărută, sub titlul „Die rote Dreifaltigkeit“, Th. Sosnosky dă, între altele, în cifre luate din statistici oficiale sovietice, icoana feroasă a hecatombelor cari au pecetluit cu sângele lor nebunia sălbatică a credincioșilor lui Lenin.

Din 1917 până în 1923 au fost omorâți, oficial, nu mai puțin de 1.765.065 oameni. Număr într'adevăr îngrozitor care, după profesiuni, se împarte așa: 25 episcopi, 1.215 preoți, 6.575 profesori, 8.800 medici, 54.850 ofițeri, 260.000 soldați, 10.500 polițiști, 48.000 jandarmi, 12.850 funcționari, 355.250 alți intelectuali, 815.000 țărani și 192.000 muncitori.

Din primele veacuri de sălbatice persecuțiuni ale creștinilor, pământul nostru nu cunoaște grozăvii cari să se poată asemăna cu această feroasă urgie satanică.

Cu toate acestea, Europa tace. Mai mult: din mărunte interese economice, susține legături cu regimul de bandiți din Moscova, înlesnindu-i în felul acesta existența feroasă.

ceeaș Europă, care urlă pe toate gamele împotriva executării unor criminali celebri, ca Ferrer, Sacco și Vanzetti și alții. — Ciudățeni într'adevăr neînțeleși!

Două vorbe

Se toarce mai departe firul început — Multiplele „păcătoșenii” ale celibilor — Suum cuique!

de prof. DUMITRU NED

Biserica e mireasa-fecioară a feciorelnicului Dumnezeu Om Isus Hristos, preotul mare, căruia trebuie să i-se asemene, după puteri, toți, căți, făcându-se părtași harului sfânt al preoției Legii celei noi, chemați și împuterniciți sunt să continue, în acelaș spirit și cu aceleași mijloace, opera dumnezeescului Păstor al păstorilor și păstoriiților. Magistra vitae, istoria, e mărturie că neprihănită mireasă a Domnului, întru carea nu-i îngăduit să se fie înimăciune, sau sbărcitură, sau altceva, de acest fel (Efes. 5, 27) s'a și străduit, din răsuputeri, să aibă, pe cât numai cu putință, slujitori la fel cu sine. Ceeace, mai ales la început, i-a succes în măsură covârșitoare în chip firesc, (așa zicând), în puterea pildei primilor ispravnici ai sfințelor taine creștine, fără să fie lipsă de ceva rânduieli deosebite, întărite prin peceti sobornice, asta rămânând pentru vremuri când focul drăgostei dintăiu va începe să se stingă în inimi. ¹⁾

Pricinile răcelii din chestie: veninul vorbăriei fără scrupul a ereticilor și îngăimările nesocotite, brodate pe șoaptele nepriceperii sau patimii unora și altora dintre chiar fiii bisericii dreptmăritoare. Corul celorce au de intonat ceva împotriva necăsătoriei preoților e mare foarte și melodiile, vechi și noue, variate de necrezut. Cine le poate lua în seamă pe toate, fie și numai în treacăt, spre a le prinde falseturile, adevăr și frumuseță și așa nefiind într'ansele?

II.

I. Se expectorează destul de des, aiurea și la noi: „Celibatul preoților e o crimă națională-culturală”. Pentru că, dragă Doamne, scărțitează numărul populației și încă a elementelor ei luminate, culte, întru cât copiii de

¹⁾ Cf. Phillips: Cölibat. o. c. pag. 583.

preot ar da un contingent respectabil de intelectuali.

Cum vedem, se uită întreg alambicul împrejurări ce fac cu neputință, ori într' pe multă vreme, mii și mii de căsătorii scoate de sub acuză principalul vinovat al scăderii populației: spiritul necredinței, „florile” sale: neomalthusianismul și s'ște de unu' sau doi copii; se trec sub valul cerii agenții de mână întâiu ai acestui necumpli: casele de rușine, doctorii fără știință, fabricanții și vânzătorii de unelte fărădelegii; se scoate din cauză presa deștată, cu uriașul ei aport la această sinucidă ca să se poată arunca vina în cărca clientelii necăsătorii ²⁾. Cași când, chiar presupunându-s'ar înșura cu toții, criminalitatea pomenită practică pe scară atât de întinsă, ar putea aneantizată de familiile preoțești prolife

Cătu-i apoi pentru copii înșcolăți, e destul să ne gândim la mulțimea de băieți și fete dar talentați și cinștiți, crescuți pe lângă școlii noastre, ca să vedem lipsa de temelie învinuirii de mai sus. Asta luând în socotă numai mănunchiul de preoți necăsătorii din Blaj și băieții lor de casă. De ne vom gândi însă și la fundațiunile făcute de aceștia și de alții din alte centre, tot în scopul școlii tinerilor de valoare, nu va trebui oare să cunoască fiecine că, relative, tot acești înșcolări miniați au dat neamului cei mai mulți intelectuali? Să mai amintim faptul că înșeși așa

²⁾ Cf. M. Meschler S. I: Apostolat. (Gesammelte kleinere Schriften. VII) Freiburg i. Br. 1917. pag. 87

³⁾ Las' că pe lângă toată puritatea de moravuri în asemenea familii căsătoria nu-i totdeauna bună. Unde mai pui însă incubarea și aci, fie și numai sporadică, a răului constat în lumea „păcătoșilor”. Simptomul acesta dureros l-a atins, nu așa de mult scris, un cucernic frate în Hristos, familist.

□ □ Foia „Unirii” □ □

Celibi sau căsătoriți?

Elogiul castității și al celibatului pentru Hristos
Pe aripile idealului

de pr. ION RINEA

II.

Dar să lăsăm la o parte greutățile preotului celib la sate și să revenim la o întrebare care se pune mereu, de câte ori e vorba de celibat, și anume că, dacă celibatul a dat roade așa de minunate în Apus, de ce n'ar da atari roade și la noi, dacă el s'ar legifera?

Nu răspund direct la întrebarea aceasta, ci mă mărginesc a constata un fapt și anume, că celibatul n'a prins la noi rădăcini adânci cu toate că sunt convins că nu i-s'a pus pedeci în a se celiba nimănui, ci din contră s'a arătat și la noi îndeajuns superioritatea acestui stat față de căsătorie. Și totuș, rămâne un fapt surprinzător că avem așa de puțini celibi și că, prin urmare, la noi n'a prins și nu prinde celibatul!

În Apus lucrurile sau petrecut, acum 15 veacuri, altcum. Cu toate că era admisă, sau tolerată, și căsătoria preoților, acolo, la un moment dat Biserica a avut un așa de mare număr de preoți celibi încât prin legea celibatului obligator ea n'a făcut altceva decât a

constatat și a consacrat pur și simplu o stare de lucruri existentă, extinzându-o, spre binele Bisericii, și pentru viitor.

Dar de ce n'a prins celibatul și la noi, cu toate că a avut și are condițiile necesare spre a se putea desvolta?

Răspund: Am impresia că, preste tot celibatul nu prea cadrează cu firea românului. Excepțiile ce vor fi, nu fac, decât să reliefeze mai mult, cât e de impropriu firii românului, celibatul.

Care-i firea românului? Românul e din firea lui bun, blând, domol și cumpănit, conducându-se în toate acțiunile sale, în primul rând, de satisfacerea nevoilor vieții reale imediate. El e mulțumit, dacă poate face față acestora cu minime eforturi, ori chiar cu o muncă de mântuială. Febra avânturilor mari, ce ies din comun, și a actelor eroice, ce depășesc normalul, nu-l prea chinuște, ori dacă o are, avântul lui se epușează repede, fără urme remarcabile. Întru nimic nu schimbă fiziologia firii românului împrejurarea că găsim și între români și „oameni de temperament”, căci revolta celor de jos sfârșește în injurătură și scântelitoarea inteligentă a celor de sus se descarcă repede într'o scripitoare vervă dialectică, ce merge în vânt, fără să mai ajungă la fapte. Temperamentul românului e „foc de pae”.

Cred că mai nimerit, decât oricine altul, și-a caracterizat firea sa însuș poporul în zi-

cala: „E greu până se apucă românul de că de lăsat, odată se lasă”.

Toată viața noastră românească se scurge „într'un domol ritm de dilentantism facil” spune un atent observator al firii noastre și al mersului vieții noastre publice toate terenele.

Dacă acestea sunt adevărate, urmează românul n'are, din firea lui, aceea pom lăuntrică pasionată și instinctivă, care scoată din făgașul comod și obișnuit, cel tătoarește mulțimea sură și anonimă și o urce spre cărările singure, ce duc spre înălțimi amezitoare ale idealurilor mari, — că firea lui nu svăcnește acel imponderabil fletesc, care face pe cei nemulțumi ori volțați de stările actuale să oscileze între tremele ideale ale visărilor lor aprinse, cu impresionant entuziasm perseverant până la finalul glorios al izbănzii sau la tragicul sfârșit al înfrângerii, — urmează că poporul român nu cunoaște atari posedați ai unei revolțați și anarhiști temerari, capabili să mănăseze spre schimbarea violentă a șezărilor sociale, dar nu cunoaște nici atare pasionați și fanatici ai unei credinți, adesea sfinți, cari să lase o luminoasă cale în urma lor, care să devină o cale lactee a sufletelor — spre cer.

„Credința religioasă a neamului nostru e o credință domoală, cumpănită și reținută fără svăcniri de misticism bolnăvicios sau

mintele de lumină din Blaj și Beiuș sunt opera unor necăsătoriți? Mai trebuie să atragem atenția cuiva asupra împrejurării de mare însemnătate că celibzii — chiar și cei dela sate — aleg pentru carte elementele cele mai bune, și nu-și risipesc banii pe cutare cap de bostan și stărpitură morală, numai și numai pentru-că-i plodul propriu și „musai“ să facă din el intelectual și când nu-i din stofă pentru atare croială?

2. Alt punct negru pe răbojul celibzilor: sunt păcătoși rău. Mai ales circa sextum. Și decât cu o meteahnă ca asta, mai bine să fie căsătoriți. Mai bine cu nevastă decât cu bucătăreasă, ca, spre o pildă, pâr. Ghedeon cel cu multe năcazuri, a lui Damian Stănoiu.

Vorbe, vorbe. Bârfeli amestecate cu denaturări. Răutate pornită la drum cu alaiu, în tovarășia miopiei, ce nu vede (?) mai departe de vârful nasului. Vechi cântece de flașnetă bodorogită. Insinuări calculate, de impresari interesați.

De ce se generalizează? De ce se împoacă statul celibatului pentru căderea unuia sau altuia dintre celibzi? De ce se uită că nu-i pădure fără uscături? De ce nu se măsură cu aceeași măsură și altor state de viață? Tâlcul e simplu: pentrucă, aplicând aceeași regulă ar trebui să ajungi la același ceterum censeo pe toată linia, de orice ar fi vorba în viața socială: republică, monarhie, armată, negoț, biserică, sfinte taine; până și căsătoria ar trebui să se arde. De ce poate uza omul fără să nu poată și abuza? Nu cumva cei căsătoriți sunt toți cu crucea n'sân prin singur faptul că sunt căsătoriți? „Ar fi vremea“, zice Foerster, și bine zice, „să se înceteze odată cu interminabilele flecări despre rătăcirile celibatului. Protestanții nepreocupați trebuie să admită că preoțimea catolică, în majoritatea ei covârșitoare, își trăiește cinstit viața celibatară; ce puține sunt scandalele, dacă omul se cugetă la numărul preoților și la împrejurarea că s'urמריți cu ochi de Argus! În schimb s'a stabilit cu bună dreptate că aberațiile morale ale căsătoriților sunt cu mult mai numeroase decât a contingentului corăspunzător de preoți catolici“⁴⁾.

⁴⁾ Cf. F. X. Foerster — Dr. Schütz: A nemi élet etikája és pedagógiája. Budapest. 1912. pag. 146.

fanatism ruinător“ — spune un profesor dela teologie ortodoxă; sufletul poporului nostru e lipsit de receptivitatea aceea ultrasenzibilă față de chemările tainice a realităților transcendente, care potențiază sentimentul religios al poporului francez și italian, amplificându-l în instinct religios și care dă lumii atâția sfinți admirați. Românului îi place viața aceasta de aici, el nu prea simte acea sete nepotolită de absolut, necesitatea aceea launtrică inexplicabilă, care să-l mănă ca, printr'un gest spontan și impresionant, să se lapede de sine și să se desfacă total de legăturile lumii și să renunțe la toate mulțumirile vieții — ca să poată sluji numai lui Hristos.

Iată de ce noi n'am dat Bisericii lui Hristos nici întemeietori de orduri religioase, iată de ce noi n'avem înfloritoarea viață călugărească a Apusului, cu binefăcătoarea ei activitate culturală și asistență socială, fie chiar în proporții mai reduse, noi n'avem misionari din neamul nostru respirați pe glob din dragoste față de Domnul, și iată de ce la noi n'a prins și nu prinde celibatul nici la preoți*).

Dacă celibatul se va introduce vre odată la noi, el se va introduce lent, dela sine, ca și în Apus, fără nici o intervenție coercitivă

* Privitor la această teorie despre „firea Românilor și celibatul“, cfr. articolul „Două vorbe“ al pâr. Neda, din acest număr! N. Red

Vor fi mulți, și la noi, cari se înțelegă acest cuvânt categoric, cinstit și chibzuit, al unui celebru mirean necatolic?

Teama de bucătăreasa săpătoare a prestigiului preoțesc e și ea din lumea fantomelor, de regulă, trase de pâr. Parcă celibele are drept îndreptar în alegerea bucătăresei porunca: tinerică, frumușică, sprintenioară, rumenioară, dela creștet până'n tâlpi toată numai vino 'ncoace! Dreptul canonic are alte dispoziții și cine nu vrea să insulte preoțimea catolică caută să recunoască cumcă aceste dispoziții, pe lângă disparent de puține cazuri contrare, se observă. Ba dacă-i vorba de slujnice în putere și cu farmece trezitoare de bănuțeli, apoi mai de grabă să le căutăm în căsnicii bine încheiate, cum s'ar zice. Si încă un lucru, care scapă în clipa plăcerii de a isbi în celibi: care preot se căsătorește, având garanță de sus, că nu va fi silit, mai curând ori mai târziu, să-și țină casa da văduv, îngreunată și de rodurile căsătoriei, cu mult perhorescata bucătăreasă? Ori doară odată ce ai fost căsătorit ești scos cu totul de sub legea trupului și toată lumea știe și crede acest lucru?

3. Se mai zice: Și cu toate acestea lumea ține totdeauna, în chip firesc, cu mult mai mult, la preotul cu soție decât la cel neînsurat.

Quod autem est demonstrandum. Și aici „demonstrarea“ se poticnește rău de tot. Din simplul motiv că idealul totdeauna impune în chip firesc mai mult decât ceace-i prea real, prea obștesc, prea banal. Iar celibatul e de categoria primă. Glas de mirean luminat, prilejit de-un pas spre celibat: „Tineri cu suflet mare, tu care-ți pleci creștetul tânăr să fie tuns și fruntea-ți nepătată spre a fi unsă cu untul de lemn al bucuriei de mâini arhieresti și te legi cu jurământ să te lapezi de dulcele vieții, — tu știi bine că tovarășa credincioasă n'o să-ți mai înveselească zilele, că prunci iubiți, din coapsele tale, n'o să-ți mai sărute fruntea, după acest act sfânt... De ce să nu culegi și tu o floriceică din grădina vieții? La ce bun să tulburi opera naturii și a lui Dumnezeu? Oh! lumea nu înțelege acest lucru! Puterea Celui Preainalt te va umbri, și alți prunci vei odrăsi, asemenea sf. Pavel, prunci

externă. Să ținem seamă înainte de toate de „realitățile noastre românești“ și să nu forțăm lucrurile, cu atât mai mult că veacurile ce s'au scurs preste capul neamului, au statornicit definitiv lucrurile în aceasta privință.

La întrebarea pusă în titlul acestui articol răspund, deci, că împreună cu înălțimea și superioritatea idealului celibatului pentru Hristos, să nu ascundem înaintea clerului tânăr nici greutățile acestui stat, pe cari numai suflete mari, eroice le pot suporta până în capăt. Dorim să avem preoți celibi, fie și puțini, dar buni și mai mulți căsătoriți, ca și până acuma, dedicați, însă, în mai mare măsură slujbei lor.

Sunt de părerea că terenul pe care stăm acuma, nu-i deplin exploatat și sondat, ca să ne gândim să-l părăsim. Preoțimea căsătorită n'a dat faliment și ca să putem adânci viața Bisericii noastre nu trebuie neapărat să ne gândim numai la celibat, ci se impune să arătăm o caldă solitudine ameliorării situației acestei preoțimi, ajutorându-o să facă mai ușor față greutăților ce le are, — ca ea să se poată dedica în mai mare măsură misiunii sale.

Dacă vrem și putem să facem ceva pentru ridicarea nivelului religios al Bisericii noastre, aceasta trebuie să o facem. Iată problema adevărată ce trebuie să o rezolvim!

ai lacrimelor și rugăciunilor tale; aceștia te vor mângâia în disprețul copleșitor al lumii; gândul la ei îți va umplea cu luciri de stele serile tale singuratică⁵⁾. Pentru a se vedea cum se judecă, în lumea noastră răsăriteană, posibilitățile de apostolie ale preotului căsătorit, aș recomanda tuturor apologeților căsătoriei preoților opera marelui scriitor rus I. N. Potapenko: *În slujba adevărată* ⁶⁾.

Incompatibilitatea legăturii dintre un suflet de apostol descătușat de tot ce-i pură materie, cum e tânărul preot Chiril Obnovlenski și cum crede Potapenko că trebuie să fie preotul, și consoarta lui Maria Gavrilovna alias Mura, fată de preot și cu toate acestea femeie care nu vede în soțul său decât bărbatul, eventual tatăl de familie, cu tot egoismul acestor noțiuni, și nimic mai mult, e reliefată în chip măestru. Desnodământul: despărțirea dintre Chiril și Mura, două fapte aparținând la două concepții de viață ireconciliabile. Părerea elementului mirenesc protestant despre pastorii cu neveste o sintetizează Nietzsche în vorbele-i cunoscute: Luther „a redat preotului femeia; numai cât trei din patru părți a stimei de carea-i capabil poporul, îndeosebi femeia din popor, se bazează pe credința că un bărbat-excepție în acest punct, e tot un bărbat-excepție și în alte puncte... Luther, după ce a dat bărbatului muiere, a trebuit să-l lipsească de ascultarea spovedaniilor, ceace psihologic este corect: printr'asta însă a fost nimicit din temelie preotul, a cărui cea mai folositoare însușire în toate vremile a fost aceea de a fi: ureche sfântă, fântână a discreției, mormânt al secretelor“⁷⁾. Și dacă mi-e îngăduit și mie să destăinui ceva din cele trecute vremi ale vieții mele, caută să pomenesc o întâmplare, sau mai bine zis, o vorbă ce mi-a dat mai apoi mult de gândit și își are partea sa în hotăriri de ale mele de mai târziu. „Priman“ de Blaj, mă dusesem acas de vacanța Paștilor. Acolo aud că o babă din vecini se sfătui cu bunica să meargă la slujbă, — teribil! — la un preot ortodox. După un rechisitoriu aspru (copiii is aspri), întreb, cu aiere de biraitor: Eil și de ce să mergeți la popa ăla? — „Pentrucă ăla n'are muiere“. (Era un moșneag văduv). Accentul vocii și venerația ce se degaja din răspunsul ce mi-s'a dat nu l-am uitat niciodată și cheia multor pași de mai târziu ai băiatului de atunci e în vorba blajină și plină de înțeles al unei bătrâne cu părul de omăt.

4. Dar cu asta am ajuns la o altă obiecțiune împotriva celibatului, care, chipurile, nu-i pentru firea românului. Dovadă ar fi faptul că nu avem nici un sfânt canonizat. În specie: nici un celibe canonizat.

Decât că sfințenia nu-i un apanaj exclusiv al celibatului, ca din lipsa isbitoare a acestui fenomen să se poată trage concluzii peremptorii privitor la instituția ca atare. Afară de aceea sfințenia nu-i condiționată de fire, de natură. Irlandezii, de fire închisă, au între alții, pe sfântul Patricie; italienii exuberanți pe sf. Filip de Neri; Francezii, hiperdelicați, pe sf. Vincentiu și sf. Tereza cea Mică; Ruștii, molăi, pe sf. Josafat; Spaniolii și Englezii, Ungurii și Nemții, Asia și Africa, toate continentele și toate rasele își au sfinții lor. Și dacă vre-un neam nu și-i are încă, nu urmează că nu și-i va avea din priecina firii sale nepotrivite pentru sfințenie. A susținea așa ceva înseamnă a primi sumbra teorie a predestinației lui Calvin. Ceace nouă nu ne este per-

⁵⁾ Cf. Contardo Ferrini — Mut: Gedanken und Gebete. Kirmach—Villingen. 1924. pag. 275—276.

⁶⁾ Se află și în românește, tradusă de Dr. I. Duscian. (Bibl. „Minerva“ numerii 11—12).

⁷⁾ Cf. H. Kaatz: Die Weltanschauung Fr. Nietzsches. (la Meschler o. c. pag. 83).

mis din motive dogmatice și istorice. Chestia dogmatică e limpede. Cea istorică putem zice că așigderea. Noi să nu uităm un lucru. Că adică, în deosebire de alte popoare, încreștinate după veacuri de viață, să zicem: națională, trăită în păgânism, noi suntem o apariție istorică a parte: ne naștem, în mare parte, creștini. Să nu fi avut noi în acele vremi nici un sfânt? C. Erbiceanu în lucrarea sa despre Ulfila dă lista mucenicilor Goți din veacul IV. și arată că peste 100 dintre numele ce ocură pe aceea listă sunt nume latine⁸⁾. Se poate apoi să uităm pe adorabilul Ieremia Valahul, fiul lui Coste și Mărgărita lui Bărbat, ce se stănge, sfânt, în mănăstirea Zămisliirii Neprihănite din Napoli în smerita haină călugărească a capucinilor, purtând faima bunătății sufletului român în lumea Apusului?⁹⁾ În sfârșit, sfințenia deplină e un eroism pe culmile căruia se ridică foarte puțini, iar celibatul nu-i rânduială adusă numai pentru excepțiile eroice. Cu argumentația aceasta am putea da peste bord creștinismul în întregimea sa. Nu răsar doar sfinți în toate cotloanele. Oameni însă cari trebuie să se măntuiască și preoți, cari și fără a fi de calibrul unui sf. Vasile, să poată fi în stare să-și pună în slujba acestui dor al Mântuitorului toate puterile fizice și psihice, — lucru cu puțință numai celibitorilor, cei căsătoriti, după vorba apostolului, fiind împărțiți — iarăși trebuie să fie pretutindenea. Numai la noi Români să nu se poată așa ceva, și încă în urma frii noastre? Mulțimea de mănăstiri ce împânzesc, poate ca la nici un alt popor din lume, toate colțurile de pământ locuite de Români;¹⁰⁾ mi-se pare că arată altceva. Arată pornirea firească a neamului nostru spre viața de idealism și încă spre forma ei de cea mai înaltă puritate: spre ashetismul deplin și sfințenia totalei lăpădări de sine. Și atunci celibatul să fie străin sufletului acestui neam?

5) Că viața de preot necăsătorit nu-i traiu cu alaiu — asta da. Că-și are greutățile sale, — de acord. Dar că-i o viață de jale și suspine crude, că-i o sbatere în deșert și o înlănțuire de pătimiri, fără mângăieri, — asta la nici un caz. Perspectivele culinei în care nu-și arată meșteșugul jumătatea părintelui nu prea sperie un bărbat serios, a cărui Dumnezeu nu este pânțele. Nici lipsa de restaurante nu-l deprimă. Prințul Vladimir Ghica a putut să o ducă în plin Paris și o duce, făcându-și singur de mâncare și deretecându-și prin cocioaba de scânduri, înjghebată fără multă artă arhitectonică. Păr. Korolevsky își fierbe singur în babilonia de restaurante a Romei. Pe arhierul Șuluțiu l-a aflat numirea vlădicească mestecându-și singur mămăliga. Păr. iezuit Lhande vorbește în cartea sa „Le Christ dans le banlieu“ de preoți din Cetatea luminii, cari lucră prin fierării, cârlesc încălțăminte, fierb și împărțesc gratis ciorbă la năpăstuiți de soarte și vestese pe Hristos cel răstignit, fără casă, fără masă, fără să le fie asigurată ziua de mâine și — fără să se tânguie că le lipsesc mâncări delicate, restaurante moderne, eventual și vre-o parte de „fărbli“, vre-un teren de tenis, sau mai știu eu ce. Intr'adevăr ciudate vedenii apostolice la anticelibatari. Iși uită că ceice iau asupra-și acest jug al Domnului cu intenții curate și după matura chibzuială, sunt gata spre orice și că cei ce au intrat în acest staul cu gânduri puțin evanghelice își

cam iau talpa de pe aci, nu după prea multă vreme¹¹⁾. Mai uită apoi și de grijile multe, ce apasă pe cel căsătorit și de furtunile ce le desvăluie nu odată în atmosfera familiară hipersensibilitatea consoartei bănuitoare, isprăvile cutărui vlăstar desmățat, ea despre altele nec mentio fiat¹²⁾.

Biserica știa prea bine ce face când, dela săborul din Elvira și până la cel din Trident, și-a spus cuvântul în favorul celibatului clerical în vre-o 131 de sinoade diecezane și ecumenice, (Th. Fr. Klitsche). Să fim siguri că nu are lipsă de „corecțiile“ noastre, ci de ascultarea noastră fiască. Ea e mama noastră iubitoare. Dragostea ei universală și experiența ei bimilenară întrece cu mult sărmana noastră judecată. În paharul amărăciunilor, de cari e plină viața, verguria de bunăvoie pentru Hristos e și ea un strop de balsam alinător pentru cete enorme de nenorociți ce tânjesc după mângăieri îndreptățite, cum sunt de ex. ale căsătoriei legiuite, de cari însă numai mai târziu, sau poate nici când nu vor avea parte. Să ne gândim, din acest punct de vedere, la ușurarea sufletească a bolnavilor, slujitorilor, cerșitorilor și a tuturor celor ce nu pot, din vre-o pricină oarecare, să se căsătorească. Cine nu știe cumcă: solamen (est) miseris socios habuisse malorum? Și iaca: toți cei pomeniți nu pot să nu vadă în persoanele dedicate cu trup cu suflet Domnului, și încă de bunăvoie și nesiliți de nime, zic, nu pot să nu vadă în aceștia tot atâția „socii malorum“. E puțin lucru acesta? Altă întrebare: „Cari sunt operele de caritate, în cari să nu se distingă cei sfințiți Domnului prin votul castității? Unde sunt cele mai bine îngrijite orfanotrofii? Cari sunt cele mai disciplinate case de corecțiune? În cari spitale se împărtășesc nenorociți omenirii de cele mai gingașe griji? Cine sunt jertfiții leproșilor? Cine nutritorii copiilor părăsiți? Cine mângăitorii tuturor lăpădăturilor neamului omenesc prin temnițe, prin penitenciare, prin casele de refugiu ale copilelor, cu cari lumea a tratat ca și cu niște dobitoace?“¹³⁾.

Răspundă anticelibatarii — dacă pot.

* * *

Multe ar mai fi de zis la acest subiect. Pentru moment însă ajung și acestea. Mai târziu nu-i eschis să aduc alte precizări. Până atunci însă ar fi bine să ne tragem pe seamă, că vremile prin cari trecem sunt vremuri de criză economică și — spirituală. Și să luăm toate măsurile cu puțință să crească tot mereu numărul slujbașilor bisericii preocupați de-un singur gând: cât mai mult pentru sufletele gata să se piardă și cât mai puțin pentru comoditatea personală a slugii Domnului. Iar asta se poate duce la îndeplinire, nu se poate mai bine, în ipoteza deplin verificată a celibatului. Trebuie să cucerim sufletele și nu-i iertat să cădem în greșala atâtor pseudo-preoți cari au uitat cu desăvârșire acest adevăr. Preoția e duhovnicie și — vorba d. Nichifor

¹¹⁾ Vlădicii noștri cari nu s'au prea grăbit să pună cuiva mâna în cap așa pe pripite, și-au cam tras pe seamă ce fel de „hotăriri“ au împins pe unul sau pe altul spre celibat și a fost firesc să se poarte cu aceia așa cum s'au purtat. Asta însă nu înseamnă că vre-un ierarh de-al nostru de ex. Vancea, ar fi fost din principiu dușman celibatului.

¹²⁾ Așa, bunăoară, celibii sunt cruțați de chinurile celui căzut în bigamie interpretativă. Cf. A. Lehmkuhl S. I.: Theologia moralis. Friburgi Brisgoviae, 1914 vol. II.¹³⁾ pag. 748 (nr. 1306). — Nu de geaba zice neamțul: Ehestand = Wehestand! Și nu-i fără temei temerea lui I. de Maistre: „Combien y a-t-il de mariages irréprochables devant Dieu? Infiniment peu“ Vor fi făcând cele preoțești excepție pe deantregul?

¹³⁾ Cf. Dr. Ioan Coltor: Câteva cuvinte despre viața celibatară. (Cultura Creștină Nr. 6-7 din 1915).

Crainic — „când preoția a încetat de a fi duhovnicie în sensul larg și complet al cuvântului, a devenit inutilă. A pierdut conținutul și s'a izolat“¹⁴⁾. Ajunsă aci, e un non-sens abominabil.

Fără să micșorăm cătuși de puțin seriositatea fraților în Hristos căsătoriti, credem că glasul vremii cere urcarea numărului preoților liberi cu totul de greutățile vieții familiare cari să poată viețui, neîmpiedecați de grijile lumești, numai pentru Hristos, pentru biserică și pentru suflete.

Clara pacta, boni amici și Dumnezeu fie cu străduințele noastre spre mai bine, chiar de se va fi întâmplat ca acest mai bun să fie dușmanul binelui!

„Fondul ajutorului preoțesc“.

gând norocos și salutar înfăptuiește preoții ortodoxă a eparhiei Clujului. În congresul ținut la Cluj, în 26 Iunie c. a hotărât, între altele, crearea unui fond, din cotizațiile obligatorii ale tuturor, din care să se dea ajutoare momentane familiilor membrilor decedați, la prilejul morții preotului.

Toți preoții și slujbașii bisericii sunt obligați a se înscrie în această asociație de ajutorare reciprocă. Fiecare plătește o cotizație unică de fondare de 200 Lei la înscrierea apoi cotizații lunare de câte 100 Lei vreme de 25 ani, respectiv până la moarte, dacă e înscris moare mai curând. În schimb la moartea unui membru, familia sau persoana încredințată cu înmormântarea lui primește imediat un ajutor de 50.000 (cincizeci mii) Lei, plus toate cotizațiile lunare solvite la fond de când membrul decedat.

Pe lângă asta, din cotizațiile de fondare și donațiuni, escedente etc. se creiază și un „fond de rezervă al ajutorului preoțesc“, care după trecerea alor 25 ani va putea distribui ajutoare și membrilor în viață pentru infirmități, boală și alte neajunsuri.

Pegulamentul acestui fond a fost aprobat cu mare însuflețire de toată preoțimea și ideea se va realiza încă în cursul acestui an. Sinoadele noastre de toamnă ar putea-o discuta. Este un gând de netăgăduit folos. Și, deasupra, pare a se putea înfăptui destul de ușor.

Pentru adâncirea credinței. „Unuea academică“ din Salzburg (Austria) facultatea de teologie catolică de acolo sub îndrumarea arhiepiscopului local, au luat o inițiativă norocoasă. Organizează un ciclu de cursuri de vară, de cuprins teologic, cari să dea o privire cât se poate de cuprinzătoare integrală și temeinică în faptele și adevărurile fundamentale ale științei și cercetărilor catolice.

Cursurile se adresează intelectualilor. De aceea li-se zice: săptămâni universitare. Se țin de către cei mai de seamă reprezentanți ai științei catolice mondiale. Ajunge pomenim, că alături de o seamă de celebri tineri din Germania, va conferenția și profesorul din Paris Jacques Maritain și păr. Generalul rectorul universității catolice din Milano.

Cursurile sunt împărțite în trei grupuri de 8 zile (3—11 August), altă serie de 3 zile (12—14 August) și una de 6 zile (17—22 August) dând posibilitate fiecăruia să participe la toate trei seriile, ori numai la una din ele. Pentru tot acest timp, organizatorii s'au îngrijit ca cel ce se anunță din vreme să aibă întreținere ieftină și bună: 5—6 Schillingi pe zi, casă și masă.

Cât de binefăcătoare ar fi și la noi cer-

¹⁴⁾ Cf. Nichifor Crainic: Ingerul Satului. (Tomul din Constanța. Nr. 5 din 1931).

⁸⁾ Cf. C. Auner: Inceputurile bisericii române, Blaj. 1902. pag. 38.

⁹⁾ Cf. Dr. Ioan Bălan: Sf. Ieremia Românul. (Cultura Creștină. Nr. 13 din 1915).

¹⁰⁾ Cf. Augustin Bunea: Episcopii Petru Paul Aaron și Dionisie Novacovici. Blaj. 1902. pag. 320—351. Păr. Dr. Zenovie Păclășanu are un catastih și mai bogat. Și asta numai despre Ardeal.

cursuri asemănătoare. Intelectualii noștri, și cei mai buni, își cunosc așa de puțin credința. Ca să nu vorbim de marile probleme dela ordinea zilei ale teologiei și vieții catolice. De sigur, n'ar fi prea greu să se organizeze. Dar fi-va cine să le asculte?

Praznic luminat

Strălucia sârbătoare dela mănăstirea Bixad — Comemorarea conciliului efesin — Eparhia Maramureșului pusă sub scutul Preacuratei

În zilele 27—29 Iunie a. c. s'a desfășurat la mănăstirea Bixad o serbare unică în felul ei și de mare însemnătate pentru tânăra eparhie a Maramureșului. Doi arhieri și o mulțime de vre-o 15 mii oameni au participat la această strălucită manifestație religioasă.

Sărbătoarea ss. apostoli Petru și Pavel este sărbătoarea de hram a mănăstirii Bixad, care are de patroni pe acești doi sfinți. Preasfințitul *Dr. Iuliu Hossu*, fostul arhieru al acestor părți, participa an de an la praznic, ridicând prin aceasta nimbul marelui pelerinaj, care din timpuri străvechi a fost în obicei. Tradiția atât de fericită a neobositului păstor de mai înainte a ținut să o păstreze și actualul arhieru al noiei eparhii, pâr. *Dr. Alexandru Rusu*.

Mănăstirea Bixadului, deși închinată sfinților apostoli Petru și Pavel, este un sanctuar marian. La aceasta mănăstire se venerază adică o străveche icoană a Preacuratei Fecioare Maria. Sărutarea acestei icoane din partea pelerinilor este punctul culminant al pelerinajelor și o datorie de onoare, cu care se simte obligat fiecare pelerin față de Maica Sa cerească.

Considerând caracterul marian al pelerinajelor dela Bixad și al Sanctuarului însuș, Exc. Sa *Dr. Alexandru Rusu* a decis, ca *serbările jubilară pentru conciliul efesin* să se inaugureze la pelerinajul de hram la Bixad, și tot atunci să se facă închinarea solemnă a diezei sub scutul deosebit al Preacuratei Fecioare Maria. Aceste dispoziții au dat serbarilor de hram un caracter general eparhial, întrunind la mănăstire aproape 50 preoți din toate părțile eparhiei și un popor neobișnuit de numeros. Fastul serbarilor a fost înălțat și prin participarea Exc. Sale *Dr. Iuliu Hossu*, Arhieru și Părintele de odinioară al acestor părți, care a ținut să se mai întâlnească odată la aceasta mănăstire cu foștii săi fii sufletești.

Serbările s'au început în 27 Iunie, când, la ora 5 d. m. Înalt Preasfințitul Arhieru au sosit la mănăstire, unde au fost salutați de superiorul mănăstirii în numele cetei călugărești, a clerului și al numerosului popor adunat. La ora 6 a început oficiul *binecuvântării cu preasf. Taină*, încuviințat pentru mănăstire din partea Arhieruului eparhial, rostind *P. Augustin Pop* cuvântul de învățătură pentru popor.

În ziua următoare, dela ora 5 începând, s'au urmat neîntrerupt *serii de liturghii* celebrate în biserică și în cele două paraclise lipite de biserică, cuminecându-se o mulțime imensă de popor. La ora 10 pâr. episcop eparhial *Dr. Rusu*, asistat de mulți preoți, a celebrat *liturghia arhierască* în capela destinată pentru serviciul în liber, după care Preasfințitul a ținut să rostească câteva cuvinte de părintesc salut către poporul adunat.

La ora 3 d. m. s'a ținut *Inseratul* preadat de Preasfințitul *Iuliu* al Clujului, care a rostit și un cuvânt arhieresc, cu obișnuita-i căldură și dragoste a inimii. La sfârșitul *Inseratului P. S.* Sa a făcut stropirea poporului cu apă sfințită. Numărul participanților trecea deja bine peste opt mii.

Seara la ora 9 30 s'a început în aceeaș

capelă din liber celebrarea *Paraclisului P. F. Maria* prin episcopul *Dr. Rusu*, o adevărată priveghere de noapte, care reamintea slujbele mărețe din vechime. obișnuite noaptea în prezia praznicelor, și, în special, privegherea poporului și procesiunea lui de bucurie cu prilejul conciliului efesin. La acest paraclis, care s'a celebrat cu asistență numeroasă de preoți, a rostit, în liniștea și tăcerea nopții, un impresionant cuvânt Arhieru celebrant, schițând însemnătatea conciliului efesin, evocând icoana solemnei procesiuni de noapte dela Efes, și invitând pe toți, ca, având făclii sau lumini aprinse în mâni, să ia parte la *procesiunea jubilară* ce se va face în jurul sanctuarului Mariei. Predica a fost urmată îndată de procesiune, pe care a pornit-o Arhieru cu cuvântul: „Pe Născătoarea de Dumnezeu și Maica luminii cu cântări să o mărim” — răspunzând poporul prin neîntreruptă cântare a imnului: *Cuvine-se cu adevărat...* În tot decursul procesiunii. Impresia acestei grandioase procesiuni nocturne a unei imense mulțimi, care își varsă întreg sufletul ei în atât de cunoscutul imn Marian, e de neuitat. Ea a lăsat urme adânci în sufletele credincioșilor, cari nu încetează a mărturisii acum, că așa ceva încă niciodată nu au văzut, deși multe serbări au văzut ei la aceasta mănăstire în cursul anilor.

Procesiunea s'a oprit în fața bisericii luminate splendid, și din ușa bisericii arhieru a făcut încheierea paraclisului și rugăciunea către Maica cerească, a căreia icoană luminoasă se vedea prin ușile deschise strălucind pe iconostas în lumină de sărbătoare. Sfârșindu-se serviciul, Arhieru a fost condus de preoți la ușa locuinței mănăstirești, unde dând binecuvântare, s'a retras, fiind miezul nopții. Biserica a rămas deschisă, ca și de obicei în fața praznicului, noaptea întreagă, iar cântările de preamărire a Mariei s'au urmat din partea poporului atât în biserică cât și în jurul ei neîntrerupt până în zori de zi.

În ziua sărbătorii, mulțimea, care nu a încetat a se revărsa către mănăstire noaptea întreagă, ajunsese să acopere în strictul înțeles al cuvântului întreg terenul vast din jurul mănăstirii. Servirea ss. *liturghii* s'a urmat și în aceasta zi neîntrerupt dela ora 4 începând, cuminecându-se o mulțime de credincioși. Numărul celor cuminecați în cele trei zile de serbare trece peste trei mii.

La ora 8 s'a început liturghia solemnă, celebrată de cei doi arhieri cu o numeroasă asistență de preoți. Prima predică a fost rostită de P. S. Sa *Dr. Iuliu Hossu*, iar a doua, spre sfârșitul sf. *Liturghii*, de către P. S. Sa *Dr. Alexandru Rusu*. La sfârșitul sf. *liturghii* s'a pus în mișcare *procesiunea de închinare a eparhiei* sub scutul P. F. Maria. Ea a încunjurat sanctuarul, cu cântarea: *Cuvine-se cu adevărat...* apoi, în fața ușilor deschise ale bisericii, prin care strălucea mângăleto chipul venerat al Mamei cerești, s'a făcut *serviciul închinării* cu ectenia ocazională și rugăciunea întocmită anume spre acest scop, după care s'a cântat solemn din partea întregului popor: *Cuvine-se cu adevărat...* Serviciul întreg s'a încheiat cu cântarea: *Apărătoarei Doamne...*, în cursul căreia Înaltul Arhieru, și pe urmă preoțimea, au sărutat chipul venerat al Preacuratei Fecioare. Cu aceasta s'au încheiat mărețele serbări dela Bixad. Dela aceasta memorabilă zi, Maica Fecioară este *patroana diezei Maramureșului*.

După serviciul divin au urmat recepțiile autorităților civile, a grupului maramureșan al preoțimii, etc. După masă la ora 4, ambii Arhieri s'au depărțat.

Corresp.

Știri mărunte

Personale. După complectarea Capitlului mitropolitan, P. Ven. Ordinariat arhidiecezan a făcut următoarele numiri, respectiv împărțire de atribuțiuni între Rvssimii Domni canonici: pâr. *Ștefan Roșianu* a fost numit rector al seminarului și academiei de teologie, curator al bisericii catedrale, președinte al comisiunii pentru examinarea candidaților de profesori de religie și al comisiunii pentru examinarea ordinanzilor; funcțiunea de controlor al Administrației centrale capitulare a trecut asupra Rvssm. *Dr. Victor Macaveiu*; președinte al Reuniunii de misiuni a fost designat pâr. *Victor Pop*; iar pâr. canonic *Dr. Augustin Tătar* a fost numit președinte al comisiunii catehetice mitropolitane.

Nunta princiară. Serbările căsătoriei principesei Ileana cu principele Anton de Habsburg se vor desfășura în zilele 24—26 Iulie 1931, în cadru restrâns, familiar. Nași vor fi M. S. Regele și principele de Hohenzollern, iar din partea mirelui arhiducele Leopold Salvator și contele Guell. Cununia civilă cât și religioasă se va celebra în castelul Peleş Duminecă, în 26 Iulie, la ora 11. După nuntă tinerii căsătoriți se vor stabili pentru un timp la Bran, apoi vor face o călătorie prin țară.

Paștile în 1932. Sfântul Sinod al bisericii ortodoxe române ține să împace, pe cât se poate, pe agitatorii „calendaristi”. Cel puțin în ce privește data Paștilor. Într'un recent comunicat oficial vestește că, după o prealabilă înțelegere cu Patriarhia eumenică, a hotărât odată pentru totdeauna ca sărbătoarea Învierii să se țină pe viitor după vechea Păscălie. Până ce sinodul ecumenic ortodox va lua o hotărâre definitivă. Astfel în anul 1932 sfintele Paști se vor prăznuii în ziua de Duminecă, 1 Maiu. — Nu spune însă prudentul comunicat nici când se va ținea proximal sinod ecumenic al ortodoxiei, pregătit și așteptat acum de atâtea veacuri lungi, nici cum să se deslege viitoarele încurcături liturgice și tipiconale provocate de amestecul ciudat al stilului nou cu cel vechiu. Ori poate le lasă în grija preoților singuratici și autocheŃali?

Locale. Dumineca viitoare, a șaptea după Rusalii, va predica în catedrală pâr. canonic *Dr. Augustin Tătar*, iar Luni, în 20 Iulie, la sărbătoarea s. proroc Ilie, pâr. *Dr. Victor Macaveiu*, canonic mitropolitan.

— Viața socială a orașelului nostru, anemică și până acum, este în primejdie să și piardă și ultimul punct de razem ce mai avea: *casina română*. Pe ziua de 1 Iulie și-a închis porțile și acest modest locaș de întâlnire și înșeninare. Nu mai poate suporta greutatea materiale, în lipsa aproape totală de încasări. O fi și criza generală vinovată. Dar, fără îndoială, ea nu explică totul. Instituțiunile cu caracter social nu pot trăi, dacă membrii nu le poartă interes și nu fac pentru ele chiar mai mult decât cere stricta datorie. La noi, se pare, și acest minimum elementar lasă de dorit. — Totuș nu putem crede că măsura luată de comitet pentru moment, înseamnă sfârșitul acestei instituțiuni cu trecut atât de frumos. Cu orice preț trebuie să i-se redea viața. E o datorie de onoare a noastră a tuturor și, în aceeaș vreme, un nobil interes social.

Distincție. Prin Înaltul Decret Regal Nr. 1527 din 5 Maiu 1931, s'a conferit medalia „Răsplata Muncii pentru învățământ” clasa II părintelui *Valeriu Crișan* din Șercaia, județul Făgăraș, „drept răsplata pentru stăruința și devotamentul depus la ridicarea unui local frumos de școală în acea localitate, în care se va preda cultura românească”.

Telefonul „Unirii“

N. Valea scacă. Intervențiile de cari pomeniți sunt de prisos. Indrumătorii de azi ai institutelor noastre de educație, stăpâniți și ei de vechiul spirit care a clădit cetatea școlară a Blajului, se gândesc, fără nici o intervenție străină, la durerea și necazul părinților cari vreau să-și crească odraslele în tradițiile noastre creștinești. Poartă grijă specială de cei necăjiți. Și până acum, taxa la internatele noastre a fost minimală. Acum e vorba să se mai facă o reducere. Chestiunea e în studiu și puteți fi liniștiți că, dacă numai va fi cu puțință, condițiunile de primire în pomenitele internate se vor mai ușura. Este însă o limită minimală, sub care nu pot trăi nici ele. Sub aceasta nu se pot cobori, oricât ar voi să ajute pe cei necăjiți.

»Păstorul sufletesc«. Lugoș. Dați-ne voie să credem, cu toată modestia, că nivelul la care se țin discuțiile în jurul celibatului în gazeta noastră nu lasă nimic de dorit. Că se găsec totuși capete deștepte cari în toată această mare problemă să nu vadă decât un atac la adresa familiilor preoțești și, în special, o luptă declarată preoteselor de azi, o fi. Ca și de aceia, cari se intristează pentru un nevinovat joc de cuvinte, brodat pe o enunțiatie a preopinentului, în discuție, fără cea mai îndepărtată umbră de intențiune de-a supăra pe cineva. Se poate și asta. — Dar ca o revistă serioasă și pe deasupra bisericească, să se facă răsunetul unor astfel de »intristări« neintemeiate și chiar să lase în cititorii impresia că »Unirea« s'a făcut vinovată de o »sellemisire și ironizare a familiilor preoțești, acum ca și în 1911 »provocând justă amărăciune«, — asta credem că nu se poate și nu e bine, fiindcă nu-i cu dreptate. Datoria presei bune de-a se susține și ajuta imprimat, noi o înțelegem altfel.

O. Lăuren. Am primit suma de 147 Lei. Achitat până la finea anului curent.

Oficiul parohial. Drag. Cofirmăm primirea abonamentului pe anul curent.

E. Gherla. Chităm primirea abonamentului pe 1931.

Comisiunea catehetică mitropolitană

Nr. 23—1931.

Cu termenul de 1 Septembrie 1931 se publică concurs la scrierea unui manual de »Istoria descoperirii dumnezeiești: Legea nouă«, pentru cl. II. secundară, pe lângă următoarele condițiuni:

1. Autorul va ținea seamă de următorul

Plan de lecțiuni:

- Ora 1. Introducere în cărțile noului Testament și cunoștințe geografice despre Palestina.
- 2. Starea politică și religioasă a poporului iudevesc pe timpul venirii Mântuitorului. Așteptarea Mântuitorului.
 - 3. Prevestirea nașterii lui Ioan Botezătorul. Buna-vestire. Maria cercetează pe Elisabeta. Nașterea lui Ioan Botezătorul.
 - 4. Nașterea Mântuitorului și minunile întâmplătoare atunci, tăierea împrejur și intimpinarea Domnului în Biserică, la 40 de zile.
 - 5. Copilăria lui Isus: Magii dela răsărit. Fuga în Egipt. Așezarea în Nazaret. Isus în Biserica din Ierusalim la 12 ani.
 - 6. Propovăduirea lui Ioan și mărturisirile despre Isus. Botezul lui Isus și pregătirea lui pentru viața publică.
 - 7. Chemarea celor dintâi ucenici. Nunta din Cana.
 - 8. Întâia curățire a Bisericii. Isus și Nicodim. Ultima mărturisire a lui Ioan Botezătorul despre Isus. Intemnițarea și uciderea lui Ioan Botezătorul.
 - 9. Isus și muiera Samaritană.
 - 10. Tămăduirea fiului unui slujbaș împărătesc. Isus în moșia sa.
 - 11. Isus se așează în Capernaum. Pescuirea minunată. Vindecarea îndrăcitului din sinagogă, a soacrei lui Petru, a leprosului și a slăbănogului lăsat pe coperiș.
 - 12. Vindecarea slăbănogului ce suferea de 38 ani. Smulgerea spicelor și vindecarea omului cu mâna uscată.
 - 13. Alegerea apostolilor. Vorbirea de pe munte.
 - 14. Sluga sutașului păgân. Invierea tânărului din Nain. (Ucenicii lui Ioan la Isus), Isus și Magdalena în casa Fariseului. Isus, mamă-sa și rudeniile sale.
 - 15. Pildele: sămănătorului, neghinelor, a grăunțelor de muștar, a aluatului, a comoarei ascunse și a năvodului.
 - 16. Liniștirea furtunii, tămăduirea îndrăciților, fiica lui Iair și femeia care pătimea de scurgerea sângelui.
 - 17. Întâia trimitere a apostolilor. Întâia înmulțire a pâinilor. Umblarea pe mare. Promiterea Sf. Euharistii.

Ora 18—21. Repetirea lecțiilor 1—17.

- 22. Muerea hananeancă. Vindecarea surdo-mutului. Primatul Sf. Petru, urmarea lui Isus. Isus i-și proroceste patima sa.
- 23. Schimbarea la față. Vindecarea lunaticului. Darea bisericească. Invățătura despre sminteală și despre iertarea deaproapelui.
- 25. Isus la sărbătoarea corturilor. Vindecarea orbului din naștere. Păstorul cel bun.
- 26. Tatăl nostru. Tămăduirea îndrăcitului și hula împotriva Spiritului sfânt. Iona tipul lui Isus. Pilda bogatului nebun. Pilda smochinului.
- 27. Isus la sărbătoarea inoirilor. Tămăduirea unui olog. Povește de modestie când ești chemat la masă. Pilda despre o cină mare.
- 28. Pilde: Oaia cea rătăcită, drahma cea pierdută, fiul risipitor, dregătorul cel nedrept, bogatul și săracul Lazar.
- 29. Vindecarea celor 10 leproși. Indisolubilitatea căsătoriei și superioritatea verguriei. Vameșul și fariseul. Isus și pruncii. Tânărul bogat. Pilda cu lucrătorii viei.
- 30. Invierea lui Lazar. Isus își vestește patima sa. Hotărârea sinediului.
- 31. Isus indeamnă pe Apostoli la umilință. Feciorii lui Zevedei. Orbii din Ierihon. Zaheiu. Cina din Betania.
- 32. Intrarea lui Isus în Ierusalim. Isus plânge profetind nimicirea cetății. Blăstămarea smochinului. A doua curățire a bisericii.
- 33. Povește și pilde: Despre puterea credinții. Despre lucrătorii ucigași, despre nunta împărătească, despre împăratul care cată mireasă fiului său. Banul de dare. Porunciile de căpetenie.
- 34. Cuvântarea lui Isus împotriva Fariseilor. Prorocia despre nimicirea Ierusalimului și despre sfârșitul lumii.
- 35. Pilda despre cele 10 fete. Pilda Talanților. Judecata din urmă. Isus își prezice din nou patimile. Sfatul sinediului.
- 36. Cina cea de taină. Isus i-și ia rămas bun dela Apostoli și le promite pe mângâitorul.
- 37. Isus în grădina Ghetsimani. Prinderea lui Isus. La Ana și la Caiafa. Lăpdarea lui Petru. Chinuirea și batjocorirea lui Isus.
- 38. Isus înaintea sinediului. Sfârșitul lui Iuda. Isus înaintea lui Pilat și Irod. Isus e bătut și încununat cu spini.
- 39. Răstignirea lui Isus.
- 40. Moartea și înmormântarea lui Isus.
- 41—45. Repetirea lecțiilor 22—40.
- 46. Invierea lui Isus. Isus se arată Mariei Magdalena și celorlalte femei. Mituirea străierilor. Arătarea lui Isus în Emaus.
- 47. Isus se arată Apostolilor în ziua Invierei. La opt zile fiind și Toma de față. Isus pune pe Petru de cap a-l Bisericii. Trimiterea Apostolilor. Înălțarea la ceriu.
- 48. Alegerea Apostolului Matia. Pogoria Spiritului Sfânt. Inceputurile Bisericii în Ierusalim.
- 49. Viața primilor creștini. Anania și Safira. Apostolii în temniță. Prima persecuție din partea iudeilor. Ștefan întâiul mucenic.
- 50. Lățirea religiei creștine în Samaria prin propovăduirea lui Filip. Intoarcerea lui Saul.
- 51. Petru cercetează primele așezări creștine. Propovăduirea Evangheliei și la păgâni. Cei dintâi creștini din păgâni. Petru în temniță.
- 52. Întâia călătorie apostolică a Sf. Pavel. Sinodul din Ierusalim.
- 53. A doua călătorie apostolică a Sf. Pavel.
- 54. A treia călătorie apostolică a Sf. Pavel.
- 55. Apostolul Pavel în temniță.
- 56. Sf. Pavel în Roma.
- 57. Moartea Apostolilor și dărâmarea Ierusalimului.
- 58—60. Repetirea lecțiilor 46—57.

2. Manuscrisul, scris legibil, se va înainta comisiei catehetice mitropolitane până la 1 Septembrie 1931, având numele autorului în plic sigilat, prevăzut cu un motto.

3. Autorul a cărui lucrare se va aproba, va primi 50% din venitul net al manualului, care se va tipări de către comisiune.

Blaj, din ședința biroului comisiei catehetice mitropolitane, ținută la 10 Aprilie 1931.

ss. Ștefan Roșianu
președintess. Augustin Popa
secretar

Concurs

Parohia rom. unită Lunca, (jud. Mureș, of. poștal Teaca) prin aceasta publică concurs cu oferte închise pentru efectuarea iconostasului, cu lucrări de tâmplărie și pictură necesare noii biserici, pe lângă următoarele condiții:

1. Termenul când se vor desch de oferte: 25 Iulie ora 3 d. m.

2. Planul iconostasului, descrierea lucrărilor precum și condițiile se pot vedea și studia oricând la oficiul parohial Lunca.

3. Se vor înainta oferte separat pentru tâmplărie și separat pentru pictură. Se poate înainta și o singură ofertă pentru ambele lucrări, fiind oferta subscrisă de pictor și tâmplar, obligându-se ambii în solidum.

4. Ofertanții vor prezenta dovezi de capacitate, precum și dovezi că au mai executat lucrări similare cu succes. — Pictorul va prezenta icoane originale.

5. Vadiul va fi de 10% după devizul preț oferit, care se va depune deodată cu oferta în numerar sau scrisoare de garanță emisă de o bancă solidă.

6. Curatorul își rezervă dreptul de alege indiferent de preț și poate amâna pronunțarea cu opt zile dela data fixată (25 Iulie). Poate și să nu se pronunțe.

7. Spesele de deplasare ale ofertanților îi privește pe ei.

8. Costul planului și a descrierii lucrărilor, în suma de 5000 Lei, privește ca plată pe ofertanți, resp. 6% după sumă.

Se menționează că ambele lucrări — de tâmplărie și pictură — împreună sunt estimate de arhitectul arhidiecezan la circa 85.000—100.000 Lei.

Lunca, la 5 Iulie 1931.

Ioan Nistor
curator prim

1-2

Ioan Borza
adm. parohial

Publicare de licitație

Curatorul bisericii române unite din Cugir, jud. Hunedoara, publică pe ziua de 19 Iulie 1931 licitație la fața locului cu oferta închise, fără supraoferte, pentru lucrări de tâmplărie și reparări de zidar la turnul și la corpul bisericii.

Informații detaliate zilnic la oficiul parohial din loc. Spesele de deplasare nu se restituiesc.

Cugir, la 6 Iunie 1931.

Dr. Ioan Marianescu
paroh I.Ioan Micu
curator

No. G. 4416—1930

Publicație de licitație

Sibsemnațul delegat aduc la cunoștință publică, cumcă în urma decisului Nr. G. 4416—1931 al judecătoriei rurale Teiuș, se fixează termen pentru efectuarea licitației pe ziua de 21 Iulie 1931 ora 16 în comuna Mihalț, în șeful lui Voicu Aurelia repr. prin adv. Dr. Ioan Bianu din Blaj, pentru suma de 3691 Lei cap. și acc. când și unde se vor vinde prin licitație obiectele sechestrale și anume: o gură copertă cu țigla, un car pt. vite, 1 coș copert cu țigla etc. prețuite în suma de 8 800 Lei.

Teiuș la 4 Iulie 1931.

I. VOINA, delegat jud.

== Să ocrotim sugaciul vara de opărire cu pudra HÖFER ==